

a Matějky 1992) společně s kyselými žilnými subvulkanity (Klečka - Vaňková, 1988) a muskovitickým granitem s topazem (typ Homolka - Lochman a kol., 1991; Klečka a kol., 1992; Breiter a kol., v tisku).

Muskovitické granity typu Šejby se svým chemismem výrazně liší (asi dvakrát vyšší obsahy Rb a obrácený poměr alkalií) od muskovitických leukogranitů, na které jsou vázány greiseny s molybdenitem a magnetitem popsaných z okolí Nebelsteinu (asi 7 km j. od obce Šejby) v Rakousku (Göd - Koller, 1989; Koller et al. 1992).

Z hlediska geofyzikálních polí leží obě tělesa v gradientové zóně záporné tihové anomálie (Vacek a kol., 1983; Blížkovský - Suk, 1984), zároveň leží přímo na cirkulární struktuře, která se projevuje v gravimetrickém a radiometrickém obraze a je interpretována Šalanským (1989) jako magmatogenní.

Popsané pně muskovitických granitů typu Šejby a na ně vázaná Sn-W mineralizace jsou pravděpodobně zdrojem výrazné šlichové anomálie kassiteritu a wolframitu mezi Novými Hradly a Horní Stropnicí (Tenčík a kol., 1981). Zdroj těchto anomalií nebyl až doposud znám.

Během podrobné šlichové prospekce, prováděné studenty katedry geochemie PřF UK na podzim roku 1992, byly nalezeny jv. od Horní Stropnice oblasti s vysokými obsahy tantalonibátů. Rozměr zrn těchto minerálů se pohybuje v rozmezí od 0,5 do 10 mm.

Průměrné složení podle mikrosondových analýz odpovídá ferokolumbitu: Ta_2O_5 24-39 %, Nb_2O_5 46-58%, TiO_2 2-5 %, MnO 2-4 % a FeO 7-12 %. Tento nový nález Nb-Ta minerálů vázaný na silně diferenciovane muskovitické granity vyvolává potřebu zásadního přehodnocení názorů na metalogenezi moldanubického batolitu v oblasti Novohradských hor.

Literatura

- Blížkovský M., Suk M. (1984):Příspěvek geofyziky k prognóznímu ocenění rudonošnosti Českého masivu. - Geol. Průzk., 26, 5, 130-133. Praha.
- Göd R., Koller F. (1989):Molybdenite - magnetite bearing greisens associated with peraluminous leucogranite, Bohemian Massif, Austria. - Chem. Erde, 49, 185-200. Jena.
- Klečka M., Breiter K., Šrein V., Lochman V., Pertold Z. (1992):A topaz-bearing muscovite granite (Homolka type) as an example of extreme differentiation in the central masif of the Moldanubian Pluton, Czechoslovakia, Internat. symp. „Lepidolite 200“ - Abstracts.
- Klečka M., Matějka D. (1992):Moldanubian pluton as an example of the late Variscan crustal magmatism in the Moldanubian zone. In: 7th Geological Workshop, Kutná hora - Abstracts, 13-14. GÚ ČSAV, Praha.
- Klečka M., Vaňková V. (1988):Geochemistry of felsitic dykes from the vicinity of Lásenice near Jindřichův Hradec (South Bohemia) and their relation to Sn-W mineralization. - Čas. Mineral. Geol., 33, 3, 225-249. Praha.
- Malecha A. a kol. (1977):Základní geologická mapa 1:25 000, list 33-132 a 33-134 České Velenice. Ústř. úst. geol., Praha.
- Slabý J. a kol. (1992):Základní geologická mapa ČSFR 1:25 000, list 33-133 Horní Stropnice. MS ČGÚ, Praha.
- Staník E. a kol. (1978):Základní geologická mapa 1: 25 000, list 33-131 Nové Hrady. Ústř. úst. geol., Praha.
- Šalanský K. (1989):Geofyzikální indikace cirkulárních struktur Českého masivu. - Geol. Průzk., 31, 10, 301-304. Praha.
- Tenčík I. a kol. (1981):Šlichová mapa 1:50 000, list 33-13 České Velenice. Geodézie, Brno.

¹Geologický ústav AV ČR, Rozvojová 135, 165 00 Praha 6

²Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, 128 43 Praha 2

PŘEHLED GEOLOGICKÝCH A GEOCHEMICKÝCH POMĚRŮ V ZÁPADNÍM OKOLÍ NEVEKLOVA (NETVOŘICKO-NEVEKLOVSKÝ METAMORFOVANÝ OSTROV)

SURVEY OF GEOLOGICAL AND GEOCHEMICAL CONDITIONS IN THE WESTERN SURROUNDINGS OF NEVEKLOV (THE NETVOŘICE-NEVEKLOV METAMORPHIC ISLET)

(12-44 Týnec n. Sázavou)

Olga Kollertová

Central Bohemia, Metamorphic "Islet"

V rámci diplomové práce (Kollertová 1991) jsem zmapovala v měřítku 1 : 10 000 část netvořicko-neveklovského ostrova z. od Neveklova (v prostoru Mlékovice-Neveklov-Krchleby-Blažim-Kelce). Odebrané vzorky jsem petrograficky a geochemicky zpracovala.

Horninové sledy mapovaného území rozdělují do dvou litologicky i geochemicky odlišitelných jednotek, tektonicky ohrazených zlomovými pásmi sv.-jz. „jílovského“ směru. Tektonické rozhraní jednotek, procházející obcemi Mlékovice a Lhotka, dělí území diagonálně na dvě části, jv. a sz.

Jednotka jv. části, kterou z JV omezuje pluton, je zastoupena mocnými porfyrickými (pyroxen) amfibolickými metabazity, které odpovídají primitivním tholeiitickým bazaltoandezitům s chemismem boninitů (srov. Fediuk 1991). Podružně se zde vyskytují i jemnozrnné amfibolické metabazity o složení tholeiitických bazaltů, provázené tufy.

Směrem k JV ubývá ploch vulkanogenních hornin a roste podíl siliciklastických sedimentů (převážně metaaleuritů - biotitických rohovců s polohami andaluzitických sulfidických kontaktních břidlic a křemenných metakonglomerátů (svrchnické souvrství - Chlupáč 1989). Izolované kry a drobné pecky uzavřené v sázavském dioritu s. od Vlkonic jsou tvořeny andaluziticko-sillimanitickými rohovci.

K této jednotce řadíme také kontaktní metamorfózu méně postižené, laminované sulfidické metabřidlice, které se vyskytují na SZ od zlomového pásmu procházejícího mezi obcemi Kelce a Blažim.

Druhá jednotka leží v sz. části území, tzn. sz. od mlékovického pásmu, a je na SZ ohrazena pásmem blažimským. V této jednotce převažují plagioklasem bohaté biotitické metaaleurity (plodové-cordieritické břidlice) místy s vložkami metapsamitů. Na chemismu i minerálním složení těchto metasedimentů se projevuje vliv bazického vulkanického materiálu.

Na sz. i jv. okraji této jednotky, vždy v těsném sousedství metavulkanitů, se nacházejí křemičité metapsamity. V těchto středně zrnitých horninách je možno nalézt „plovoucí“ valouny ostrovních hornin a granitoidů až 2,5 dm velké.

Horniny vulkanické provenience jsou zastoupeny na rozdíl od jv. jednotky především intermediárními až kyselými členy převážně vápenatoalkalické asociace. Tyto metavulkanity se vyskytují při jv. okraji jednotky. Jedná se o vápenatoalkalické ryolity a trachyty, blížící se dacitům, a slabě alkalické trachyty až trachyandezity. V jejich blízkosti vystupují tholeiitické bazaltoandezity až bazalty. Na sz. okraji jednotky se v nevelké mocnosti nachází vápenatoalkalický až slabě alkalický bazaltoandezit, blízký svým složením trachybazaltu.

Horniny netvořicko-neveklovského metamorfovaného ostrova byly dosud řazeny převážně ke svrchnímu proterozoiku (např. Kodym jun. et al. 1963), v novější době se objevily úvahy o přítomnosti spodního paleozoika (Kachlík 1989). V předložené práci nebylo stratigrafické zařazení jednotek plně vyjasněno. Srovnání vulkanitů studovaného území s vulkanity jílovského pásmu (Waldhausrarová 1984) svědčí pro zastoupení proterozoika kralupsko-zbraslavské skupiny (Mašek 1983), pravděpodobně včetně davelského souvrství (v souladu s Huspekou 1989).

Literatura

- Fediuk, F. (1991): Boninit - tichomořský vulkanit v jílovském pásmu. - Geol. průzk. 33, 11, 321-325. Praha.
 Huspeka, J. (1989): Geochemická charakteristika hlavních typů hornin metamorfovaného ostrova netvořicko-neveklovského. - Dipl. práce, PřF UK. Praha.
 Chlupáč, I. (1989): Stratigraphy of the Sedlčany - Krásná Hora Metamorphic „Islet“ in Bohemia (Proterozoic ? to Devonian). - Čas. miner. geol. 34, 1, 1-6. Praha.
 Kachlík, V. (1989): Poznámky ke stratigrafii severovýchodní části „ostrovní zóny“ středočeského plutonu. - Sbor. Prognózy scheclitu (Au), GIP, s.p., Praha a PřF UK. 53-60. Praha.
 Kodym, O. jun. et al. (1963): Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR. 1:20 000 M-33-XXI, Tábor. - Nakl. ČSAV. Praha.
 Mašek, J. (1983): Ke stratigrafické pozici proterozoika ostrovní zóny. - Ústř. úst. geol. Praha.
 Waldhausrarová, J. (1984): Proterozoic volcanics and intrusives rocks of the Jílové zone in Central Bohemia. - Krystalinikum, 17, 77-97. Praha.